

3.1. TÉTEL [2]. Legyen $\langle \mathcal{M}, \mathcal{R}, \alpha, \beta \rangle$ egy mechanizmus. A következő három állítás ekvivalens:

- (i) A mechanizmus konzervatív.
- (ii) Minden reakciószimplex korlátos.
- (iii) Létezik korlátos reakciószimplex.

Bizonyítás. (i) \Rightarrow (ii) Tegyük fel, hogy a vizsgált mechanizmus konzervatív. Ekkor létezik egy olyan $\rho \in S(\gamma)^\perp$ vektor, amelynek minden koordinátája pozitív. Tekintsünk egy tetszőleges $x_0 \in (\mathbb{R}^+)^M$ ponthoz tartozó reakciószimplexet, és legyen x ennek az $(x_0 + S(\gamma)) \cap (\mathbb{R}_0^+)^M$ reakciószimplexnek egy tetszőleges eleme. Erre teljesül, hogy $\rho^\top (x - x_0) = 0$, ugyanis $x - x_0 \in S(\gamma)$. Ebből következik, hogy $\rho^\top x = K := \rho^\top x_0 > 0$, ugyanis a $\rho^\top x_0$ szorzat első tényezőjének minden koordinátája pozitív, második tényezőjének pedig minden koordinátája nemnegatív, de valamelyik koordinátája nullától különböző. Ha bevezetjük a következő jelölést: $\sigma := \min\{\rho_m; m \in M\}$, akkor — mivel x minden koordinátája nemnegatív — azt kapjuk, hogy $\sigma \sum_{m=1}^M x_m \leq K$. Ez viszont — $\sigma > 0$ miatt — maga után vonja, hogy $0 \leq x_m \leq K/\sigma$ ($m \in M$), azaz a reakciószimplex pontjainak koordinátái közös korlátok közé esnek, a tetszőlegesen kiválasztott reakciószimplex tehát korlátos.

(ii) \Rightarrow (iii) Triviális.

(iii) \Rightarrow (i) Most tegyük fel azt, hogy létezik egy korlátos reakciószimplex; tartozzék ez az x_0 ponthoz. Ekkor $S(\gamma)$ nem tartalmazhat olyan vektort, amelynek minden koordinátája nemnegatív, és különbözik a nulla vektortól. Ha ugyanis x egy ilyen vektor lenne, akkor $x_0 + \lambda x$ tetszőleges $\lambda > 0$ esetén a szimplexben lenne, ezeknek a vektoroknak a normája pedig tetszőlegesen nagy lehet λ alkalmas megválasztásával. Ha tehát a reakciószimplex korlátos, akkor

$$x \in S(\gamma), \quad x \in (\mathbb{R}_0^+)^M \Rightarrow x = 0.$$

Alkalmazva az F.1. tételt és figyelembe véve, hogy a reakciószimplex korlátossága miatt kell, hogy $x = 0$ legyen, azt kapjuk, hogy létezik $\rho \in (\mathbb{R}^+)^M$, $\rho \in S(\gamma)^\perp$, ami éppen azt jelenti, hogy a mechanizmus konzervatív. \square

Természetes módon vetődik föl az a kérdés, hogy adott γ mátrixhoz hány lineárisan független ρ vektor található, amely kielégíti a konzervativitás definíciójában szereplő két feltételt? Nyilvánvalóan vagy egy ilyen vektor sincs, vagy az ilyenek száma éppen $M - \text{rank}(\gamma)$.

3.3. Az aciklikusság következményei

3.2. TÉTEL [10]. Ha egy mechanizmus Volpert-gráfja aciklikus, akkor

(i) ha az α mátrix egyetlen oszlopa sem a nulla vektor (azaz az üres komplex nem szerepel a reaktáns komplexek között), akkor a mechanizmus szigorúan szubkonzervatív;